

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ថា
NUON CHEA DEFENCE TEAM
 EXTRAORDINARY CHAMBERS IN THE COURTS OF CAMBODIA

ឯកសារទទួល
 DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU
 ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date of receipt/date de reception):
 15 / 10 / 2009
 ម៉ោង (Time/Heure) : 11:00
 មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង /Case File Officer/L'agent chargé
 du dossier: C.A. វ័យ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: 002/19-09-2007-អ.វ.ត.ក

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩

ជូនការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត:
 ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង
 ចៅក្រម Marcel LEMONDE

ឯកសារបានថតចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
 CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
 ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃការបញ្ជាក់ (Certified Date/Date de certification):
 16 / 10 / 2009
 មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
 du dossier: Uch Arun

កម្មវត្ថុ: កងខ្លះដំណុំកិច្ចការស៊ើបអង្កេត

លោកចៅក្រមជាទីគោរព:

យើងខ្ញុំយល់ថា លោកចៅក្រមមានគោលបំណងបញ្ឈប់ការស៊ើបអង្កេតករណី០០២ នៅ
 បំណាច់ឆ្នាំ២០០៩។ ចំពោះថ្ងៃកំណត់ជាប់បែបនេះ យើងខ្ញុំមានបំណងលើកឡើងនូវការវិវឌ្ឍន៍ទាក់ទង
 ជាក់លាក់ និងបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់នូវគោលជំហររបស់យើងខ្ញុំអំពីចំណាត់ការនីតិវិធីរបស់ការិយាល័យ
 លោកចៅក្រមកន្លងមក។

ចាប់តាំងពីដើមដំបូងករណី យើងខ្ញុំបានបញ្ជាក់ និងរក្សាបំណងកូនក្តីរបស់យើងខ្ញុំក្នុងការចូល
 រួមការស៊ើបអង្កេតកំពុងបន្ត ក្នុងករណីណាដែលសិទ្ធិរបស់គាត់ត្រូវបានគោរពពេញលេញ¹។ យើង
 ខ្ញុំបានសុំការធានាថា កសល កំពង់ធ្វើកិច្ចស៊ើបអង្កេតដោយអនាគតិ ដូចមានក្នុងវិធាន ៥៥(៥)²។
 ទោះបីជាមានការបង្ហាញសម្របសម្រួលមួយចំនួនពីលោកចៅក្រមក៏ដោយ ក៏សកម្មភាពជាច្រើន
 របស់លោកចៅក្រម ធ្វើឱ្យយើងខ្ញុំមានការចោទសួរពីភាពអព្យាក្រឹត្យពិតប្រាកដពីដំណើរការស៊ើប
 អង្កេតរបស់ អវតក ដូចខាងក្រោម៖

¹ មើលឯកសារ A-110 សំបុត្រមេធាវីការពារក្តីជូន កសល “ការធ្វើកិច្ចស៊ើបអង្កេត” ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧
 ទំព័រទី១។

² មើលឯកសារ D-116 “សំណើសុំលើកពេលកទល់” ថ្ងៃទី១៨ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ កថាខណ្ឌ១០។
 National Road 4, Chaom Chau, Dangkae, PO Box 71, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia
 Keizersgracht 560-562, Amsterdam, 1017 EM, The Netherlands

- ទាក់ទងនឹង “ការតទល់”រវាង **ទួន ជា** និង **ភារីង ហ្វេងហ៊ាត** (ហៅ “ខុច”) ការិយាល័យរបស់លោកចៅក្រម បានបដិសេធបញ្ជាក់បញ្ជាសំខាន់ៗមួយចំនួនទាក់ទងនឹងសិទ្ធិនីតិវិធីកូនក្តីរបស់ខ្ញុំ^៣។ ការខកខានរបស់លោកជាច្រើនក្នុងការបំភ្លឺ ធ្វើឱ្យលោក **ទួន ជា** បោះបង់ចោល ការចូលរួមដែលបានស្នើ។ ពេលដែលភាពលំបាកចំពោះការអនុវត្តន៍ពិសេសនេះអាចងាយចាប់បានដោយមេធាវីបារាំង តែវាជាគោលគំនិតបរទេសសម្រាប់មេធាវីជាច្រើនក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ស៊ីវិល ដោយរាប់ទាំងសមាជិកគណមេធាវីកម្ពុជាផងដែរ។
- ក្នុងចំណោមបញ្ហាផ្សេងទៀត មេធាវីការពារលោក **អៀង សារី** បានសុំការបញ្ចេញព័ត៌មានទាក់ទងនឹង (១) យុទ្ធសាស្ត្រស៊ើបអង្កេត (២) សមត្ថភាព និងបទពិសោធន៍អ្នកស៊ើបអង្កេត (៣) និងការប្រមូល និងវិភាគភស្តុតាងដោះបន្ទុក^៤។ ការិយាល័យរបស់លោកមិនទាន់ផ្តល់ចម្លើយណាមួយពីព័ត៌មានដែលបានស្នើនៅឡើយទេ។
- អនុលោមទៅតាមគោលការណ៍ដែលហៅថា “គោលការណ៍គ្រប់គ្រាន់នៃភស្តុតាង” ការិយាល័យរបស់លោកបានថ្លែងជាសាធារណៈថា កិច្ចស៊ើបសួរអាចបញ្ឈប់បាននៅពេលដែលចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្តែងការជឿជាក់ថា មានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ដាក់បន្ទុកទៅលើ **ទួន ជា** និងជនត្រូវចោទដទៃទៀត^៥។ ម្យ៉ាងវិញទៀត លោកបានចង្អុលបង្ហាញថា “តួនាទីតល់អៀង” របស់លោកមិនបានដាក់កាតព្វកិច្ច

³ មើលឯកសារ D-114 “សំណើសុំការបំភ្លឺដីកាកោះអញ្ជើញមេធាវី” ថ្ងៃទី៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨។ ឯកសារ D-114/1 ចម្លើយតបរបស់ កសចស ថ្ងៃទី១១ វិច្ឆិកា ២០០៨។ D-116 “សំណើសុំលើកពេលតទល់” ថ្ងៃទី១៨ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨។ D-116/1 ចម្លើយតបរបស់ កសចស ថ្ងៃទី១៨ វិច្ឆិកា ២០០៨។ D-114/2 “សំណើសុំការបំភ្លឺបន្ថែមស្តីពីដីកាកោះឱ្យចូលខ្លួន” ថ្ងៃទី៩ មករា ឆ្នាំ២០០៩។

⁴ មើលឯកសារ D-171 “សំណើសុំអោយបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរលើកទីបីរបស់លោក **អៀង សារី**” ថ្ងៃទី២១ ឧសភា ២០០៩។ សូមមើលផងដែរ D-171/2 “សេចក្តីជូនដំណឹងពីការចូលរួមជាមួយសំណើលើកទីបីស្នើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបស់លោក **អៀង សារី**” ថ្ងៃទី៩ មិថុនា ២០០៩។

⁵ ឯកសារលេខ D-164/2 “ដីកាសម្រេចលើសំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដើម្បីស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្ទុកនៅក្នុងផ្នែកឯកសាររួម ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ កថាខណ្ឌទី ៦ (បញ្ជាក់បន្ថែម) ។

ឱ្យស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្ទុកនោះទេ^៦ ហើយរាល់ការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកភស្តុតាង បែបនេះដោយការិយាល័យរបស់លោក (ប្រហែលដោយសារតែបញ្ហាអំណាចឆន្ទានុ សិទ្ធិ) ត្រូវតែគោរពចំពោះ“លក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការជំនុំជម្រះក្តីក្នុងពេលវេលាសម ស្រប”^៧។

- លោកបានប្រកាសពីចេតនារបស់លោកក្នុងការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងដែលបានមកពីការ ធ្វើទារុណកម្ម- ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការពិតនៃខ្លឹមសាររបស់វា-ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ ប្រឆាំងនឹង ទួន ជា និង ជនត្រូវចោទដទៃទៀត^៨។ លោកបានឧកខានក្នុងការដោះ ស្រាយការព្រួយបារម្ភរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីយ៉ាងតិចមួយក្រុមដែរ ទាក់ទងទៅ នឹងការកំណត់និយមន័យ, ការកំណត់អត្តសញ្ញាណភស្តុតាង និងការប្រើប្រាស់ ភស្តុតាង និងចេតនារបស់លោកក្នុងការលាតត្រដាងភស្តុតាង ដែលបានមកដោយការ ធ្វើទារុណកម្ម ឬ កើតចេញពីការធ្វើទារុណកម្មនោះ”^៩ ។
- ទោះបីជាយើងបានដាក់សំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរចំនួនដប់ប្រាំ (១៥) សំណើ (ដែលសំណើភាគច្រើនបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ពីប្រភពនៃភស្តុតាងដោះបន្ទុក)ក៏ដោយ ក៏សំណើជាងពាក់កណ្តាលមិនទាន់ឆ្លើយតបនៅឡើយដែរ ហើយថ្វីត្បិតការដែលថា សឹងតែគ្រប់ករណីទាំងអស់យើងខ្ញុំត្រូវបានស្នើសុំឱ្យពិគ្រោះយោបល់ជាមុន (“ដើម្បី ពិភាក្សា និងយល់ព្រមលើមធ្យោបាយស្វែងរកភស្តុតាងដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព ដែលបាន ស្នើសុំ”) តែលោកមិនបានធ្វើដូច្នោះឡើយ។

^៦ ដីកា SMD កថាខណ្ឌទី ១៥ ។
^៧ ដីកា SMD កថាខណ្ឌទី ១០ ។
^៨ ឯកសារលេខ D-130/8 “ដីកាសម្រេចលើការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងដែលបានមក ឬដែលអាចបានមកដោយការធ្វើទារុណ កម្ម” ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ។
^៩ ឯកសារលេខ D-130/7 “លិខិតចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩ របស់ក្រុមការពារក្តី អៀង សារី ទៅកាន់ កសធស (“សំណើរបស់ អៀង សារី”)។ សូមកត់សំគាល់ថា ក្រុមការពារក្តីរបស់ អៀង សារី បានគូសបញ្ជាក់ឡើងវិញនាពេលថ្មីៗ នេះពីចំណោទនានា ដែលមាននៅក្នុងសំណើ។ សូមមើលឯកសារលេខ D-130/7/2 លិខិតរបស់ក្រុមការពារក្តី អៀង សារី ទៅកាន់ កសធស ចុះថ្ងៃទី ៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩ ។

- ការប្រព្រឹត្តមកលើសំណើលើកទី៧ ស្នើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបស់យើងខ្ញុំ ជាពិសេស (i) ការពិតដែលលោកចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង មិនបានចុះហត្ថលេខាលើលិខិតផ្ញើទៅព្រះបរមរាជវាំង, (ii) ការចរចាសន្យាសរសេរការិយាល័យរបស់លោក ក្នុងការដោះស្រាយជាមួយអន្តរការី ពេលប្រឈមមុខជាមួយការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរបស់តុលាការ និង (iii) ការទាមទាររបស់លោកថា ការចូលខ្លួនមកកាន់អាគាររដ្ឋបាលរបស់ អវតក ពីសំណាក់សម្តេចនរោត្តម សីហនុ ជំទាស់ទៅនឹងសំណើសុំឱ្យមានការស្តាប់ចម្លើយរបស់ព្រះអង្គនៅព្រះបរមរាជវាំង (ចំពោះយើងខ្ញុំ វាគឺជាបញ្ហាពិធីការសុទ្ធសាធ) - ហាក់ដូចជាធ្វើឡើងដោយចេតនាដើម្បីធានានូវលទ្ធផលជាអវិជ្ជមាន។
- ក្នុងការដោះស្រាយសំណើលើកទី២ ស្នើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបស់យើងខ្ញុំ- គោលបំណងជាក់លាក់របស់សំណើនេះ គឺដើម្បីជំទាស់ទៅនឹងភាពអាចជឿទុកចិត្តរបស់ខុច- អ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ កសចស ដែលត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យបំពេញកិច្ចការនេះបានពីងង្វែកយ៉ាងខ្លាំងលើព័ត៌មានដែលបានពី ខុច ខ្លួនឯង។ ហើយពួកគេមិនបានពិនិត្យមើលព័ត៌មានដែលមិនមាននៅក្នុងសំណុំរឿងនោះទេ ថ្វីត្បិតតែពួកគេមានអាណត្តិយ៉ាងច្បាស់ គឺស្វែងរកភស្តុតាងថ្មីៗ។ ដូចដែលបានកត់សំគាល់នៅក្នុងលិខិតយើងខ្ញុំ ដែលផ្ញើទៅកាន់ការិយាល័យរបស់លោកកាលពីពេលថ្មីៗនេះ “នេះគឺជាវិធីសាស្ត្រស៊ើបសួរមួយដែលមិនល្អ”¹⁰។
- មកដល់ពេលនេះ ការវិវឌ្ឍន៍ដែលធ្វើឱ្យរំខានបំផុតនៅក្នុងសំណុំរឿងមកដល់ពេលនេះ គឺការបង្ហាញឱ្យដឹងនាពេលថ្មីៗនេះថា លោកចៅក្រម Lemond ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថា បានណែនាំមន្ត្រីអន្តរជាតិជាន់ខ្ពស់របស់ កសចស នៅឯកិច្ចប្រជុំមួយនៅគេហដ្ឋានរបស់គាត់កាលពីខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៩ ឱ្យកាត់បន្ថយកិច្ចស៊ើបសួរស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្ទុក។ (ពុំមានបុគ្គលិកជាតិម្នាក់មួយមានវត្តមាននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះទេ)។ តាមរយៈអតីតប្រធានក្រុមស៊ើបអង្កេត និងវិភាគរបស់ កសចស ចៅក្រម Lemond ប្រាប់អ្នកចូលរួមទាំងនោះថា “ខ្ញុំនឹងពេញចិត្តថា យើងស្វែងរក

¹⁰ ឯកសារលេខ D-100/7 “លិខិតរបស់ក្រុមការពារក្តី នួន ជា ផ្ញើទៅ កសចស ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ២០០៩ ទំព័រ ១។

ភស្តុតាង ដាក់បន្ទុកឱ្យបានច្រើនជាង ភស្តុតាងដោះបន្ទុក”¹¹។ ប្រសិនបើជារឿងពិត នោះការណែនាំនេះ (i) បង្កើតបានជាការរំលោភលើវិធាន ៥៥(៥) យ៉ាងពិតប្រាកដ ដែលតម្រូវឱ្យ កសិករ ត្រូវរកទាំងភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងភស្តុតាងដោះបន្ទុក, (ii) បង្កើតបានជាចំណោទទៅលើសម្បទារបស់ចៅក្រម Lemond ក្នុងការគ្រប់គ្រង តំណែងរបស់គាត់ និង (iii) ប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិភាពកិច្ចការស៊ើបអង្កេតរបស់តុលាការ ដែលបានធ្វើជាងពីរឆ្នាំកន្លងមក។

អាស្រ័យហេតុនេះ អ្នកដែលប្រព្រឹត្តការខុសឆ្គងបាននាំយើងសន្និដ្ឋានថា ការិយាល័យរបស់ លោកមិនបានបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដោយអនាគតិទេ។ តាមពិត យើងសង្ឃឹយថាលោកបានចំណាយ ពេលយ៉ាងល្អនៃរយៈពេលពីរឆ្នាំដំបូង ដោយបានបញ្ជាក់ពី “ការពិត” ដែលត្រូវទទួលយកជាប្រវត្តិ សាស្ត្រ។ បើទោះជាលោកមានកាតព្វកិច្ចធ្វើយ៉ាងដូចនេះ យើងពុំបានរកឃើញនូវភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីការ ប៉ុនប៉ងធ្វើការសាកល្បងទៅលើឧត្តមគតិ ដែលទទួលបាន ឬ ការប្រើប្រាស់ជម្រើសផ្សេង ដូចជាទ្រឹស្តី ភស្តុតាងដោះបន្ទុក។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការខកខានរបស់លោកក្នុងការឱ្យភាគីចូលរួមឱ្យបានពេញលេញ បានបង្កើននូវការព្រួយបារម្ភរបស់យើង។ ជាសរុបសេចក្តីមក យើងមានជំនឿទុកចិត្តតិចតួចដែលថា ប្រព័ន្ធរបស់ អវតក នឹងមានសមត្ថភាពរកយុត្តិធម៌ដល់កូនក្តីរបស់យើងខ្ញុំ។

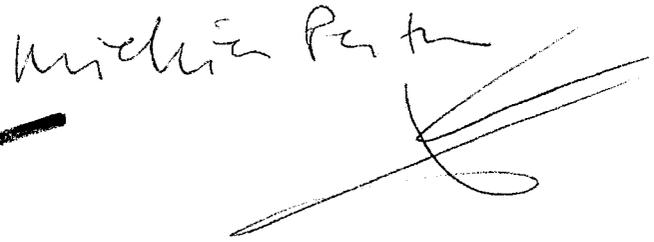
អាស្រ័យហេតុនេះ រហូតដល់លោកបានដោះស្រាយចំពោះការព្រួយបារម្ភរបស់យើងជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងរយៈពេល៧ ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃដាក់លិខិតនេះ យើងនឹង (i) ផ្តល់ឃោបល់ដល់ ទូង ជា មិនឱ្យផ្តល់ ការសម្ភាសន៍យកចម្លើយជាមួយ កសិករ, មិនឱ្យចូលរួម “ការសួរតទល់” ឬ មិនឱ្យចូល រួមនីតិវិធីទៀត ដែលបានស្នើសុំ, (ii) ចាត់នូវវិធានការបន្ថែម អនុលោមទៅតាមវិធាន ៣៤ នៃ វិធានផ្ទៃក្នុង អវតក ។

ដោយក្តីគោរព

¹¹ អត្ថបទរបស់ Douglas Gillison, The Cambodia Daily, ចេញផ្សាយកាលពីថ្ងៃទី ៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩ ទំព័រ១ និង២៣ ។

សុន អារុណ

Michiel Pestman & Victor Koppe

ចម្លងជូន: ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា
ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់
អង្គភាពគាំពារការពារក្តី